

Пам'ятайте
про
Україну!

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

Редакция і Адміністрація
"Svoboda"
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
(201) 434-3036
FAX: (201) 434-3036
YHCoюз: (201) 451-2200

РІК ХСІ. Ч. 144.

ДЖЕРЗІ СІТІ І НЬО ЙОРК.

ВІВТОРОК, 31-го ЛИПНЯ 1984

ЦЕНТІВ 25 CENTS

JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, JULY 31, 1984

No. 144.

VOL. XCI.

ПРЕЗИДІЯ СКВУ ВІДБУЛА НАРАДИ

Торонто (СКВУ). — У п'ятницю, 29-го червня ц.р., Президія СКВУ відбула своє чергове засідання тут в приміщенні бюро Секретаріату.

Засіданням провадив президент СКВУ Петро Саварин з Едмонтона. В засіданні взяли участь члени Президії М. Квітковська, С. Савчук, О. Ковальська та В. Кирилюк, М. Барабаш, сен. П. Юзик, Л. Філь, Ф. Мартинюк, Б. Долішній, як теж голова Суспільної Служби З. Дуда та Я. Соколик, речник Комісії преси та інформації.

Перед відкриттям наради, інж. Бабич з Торонто передав Президії збірку матеріалів відносно деколонізації СРСР. Збірку цю Президія передасть Комісії деколонізації СРСР для використання у своїй праці. Засідання перервав президент ділову, в дружній атмосфері. Полагоджено ряд біжучих справ та вислухано звіти поодиноких діловців.

Л. Філь подав обширний фінансовий звіт за останніх 6 місяців, який показав, що фінансова підтримка громади для праці СКВУ покращалася. Сен. П. Юзик повідомив про підготовку праці Комісії прав людини до міжнародної конференції в Римі та Сенегалі. Комісія теж підготувалася до друку відповідних матеріалів, які опрацював проф. Б. Бошорк з Оттави.

Голова СФУЖО, д-р М. Квітковська звітнула про акцію Деклації Української Роднини та про заплановану участь жінок у міжнародній конференції в Наїробі в Кенії. На прохання д-р Квітковської допомогти фінансово делегатам до Кенії, Президія погодилася дати таку підтримку, якщо будуть на це фонди.

Представники українсь-

ких громад в Південній Америці запросили П. Саварина на відвідини. Президія попросила президента, щоб запрошення прийняв та одобрив його прелімінарний 6-тижневий маршрут до Аргентини, Парагваю та Бразилії.

З. Дуда звітнував про працю Суспільної Служби. Він ствердив, що через брак особисто зв'язку з деякими країнами немає доброї співпраці з центральною і віри, що поїздка президента до Південної Америки допоможе в цій справі.

Я. Соколик звітнував за Комісією преси та інформації. Повідомив, що в Торонто створено гурток преси. Першим завданням цих молодих людей є точно слідувати за всією англійською пресою та журналами та реагувати на позитивні та негативні згадки як статті, які мають відношення до українців тут чи в Україні.

Гурток цей підготує канадське число „Ньюслеттер“ перед наступною пленарною сесією СКВУ.

Багато уваги присвячено програмі на засідання Поширеної Президії, яке відбудеться 17-18-го серпня ц.р. в Торонто. Головні теми це: декада української родини, бюро СКВУ при ОН в Нью Йорку, акція деколонізації СРСР, оттавська конференція в обороні людських прав, придбання фондів для праці СКВУ, публікації СКВУ тощо.

Генеральний секретар М. Барабаш повідомив про кошти та проблеми у зв'язку з виданням „Вісника“ та про плани підготовки та зміст наступного числа, яке вийде під кінець цього року.

Після запитів та вичерпання поточних справ президент закрив засідання.

Вийшла книжка В. Вериги про вояків І УД УНА в Італії

Торонто. — Виданням Наукового Товариства ім. Шевченка в Бібліотеці Українознавства, том 50-ий, та з Видавництва Братства колишніх Вояків І-ї УД УНА, тут вийшла 252-сторінкова книжка Василя Вериги п.з. „Під сонцем Італії“ (вояки Дивізії „Галичина“). Першою Українською Дивізією Української Національної Армії в Британському таборі полонених „511“ у Бельгії, Італія, червень-жовтень 1945). Обкладинку оформив о. М. Малюжінський.

„Під сонцем Італії“ відкриває вірш підполковника Дивізії Евгена Нікітіна, а в дальшому слідує слово „Від Автора“, в якому В. Верига пояснює, коли і в яких причинах з'явився в ньо-

го задум, а відтак і праця над цією синтетично-аналітичною історією побуту дивізійників. Автор сподівається, що цей його твір „спричиниться до вияснення ще одного мало відомого аспекту боротьби українців за своє самостійне існування в часі Другої світової війни у формі української дивізії Галичина“.

Книжка „Під сонцем Італії“ багата (33) в ілюстрації, які, попри розповідь автора, поживають зацікавлення в читача.

Це видання — в ціні 12 доларів — можна набути, звернувшись на адресу: „The New Pathway Publishing Co.“, 297 College St., Toronto, Ont. Canada M5T 1S2.

У СВІТІ

ФІДЕЛЬ КАСТРО, КОМУНІСТИЧНИЙ диктатор Куби, заявив, що він щиро бажає поправити відносини між Кубою і ЗСА. У промові з нагоди 31-ї річниці початку революції в Кубі, Кастро вправді критикував ЗСА, зокрема президента Рональда Регена, але, відкинувшись на відвідини пастора Джессі Джонсона та початок розмов в справах еміграції Куби, Кастро наголосив потребу кращих відносин між ЗСА і Кубою, в інтересі обидвох країн і цілої Центральної Америки.

ЗАХІДНІ ЖУРНАЛІСТИ нарікають на труднощі, які їм роблять держави Третього світу у репортуванні подій. Вони приписують це частинно відмінному розумінню цих країн завдань преси, зокрема західної, яка виступає майже абсолютною свободою. Заборони в'їзду до згаданих країн, труднощі з доступом до відповідних джерел інформації, цензура, заборона контактів з видавцями — це тільки деякі приклади зростаючої ворожості урядів країн Третього світу до західних кореспондентів.

ЧОТИРИ ОСОБИ — три ізраїльці і один нігерієць, — яких заарештовано в Лондоні, Англія, у зв'язку із спробою скоплення нігерієцького дисидента Умаро Дікко, твердять, що вони на мали нічого спільного зі скопленням цього колишнього члена нігерієцького кабінету. Як відомо, один із трьох ізраїльтян є доктором-анестезіологом і його знайшли разом з Дікко у великій скрині, при чому Дікко був фактично півпритомний.

СВЕТЛАНА САВІЦКАЯ, 36-РІЧНИЙ російський астроном, була першою жінкою, яка мандрувала в міжпросторах, — повідомило пресове агентство ТАСС. Російське агентство поінформувало, що С. Савіцка під час її тригодинної історичної експедиції виконувала функції сплавання на міжпростірному кораблі, що поєднався з російською міжпростірною станцією.

XXIII ОЛІМПІЙСЬКІ ІГРИЩА ВІДКРИЛИСЯ

ГРАНДІОЗНИМИ СЦЕНАРІЯМИ ІЗ МИНУЛОГО І СУЧАСНОГО АМЕРИКИ

В ПЕРШОМУ ДНІ АМЕРИКАНЦІ ЗДОБУЛИ ШІСТЬ ЗОЛОТИХ І ТРИ СІРІБНІ МЕДАЛІ

Лос Анджелес. — Після шістьох років підготовки у суботу, 28-го липня ц.р., під соняшним небом Каліфорнії (90 ступенів жару), відбулося врочисте і грандіозне відкриття XXIII Олімпійських Ігор, вилучивши яких приглядалося 93,000 ентузіастичної публіки. Квитки вступу на цей понадтригодинний спектакль вагалися в ціні поміж 50-200 доларів.

Керівники мистецького сценарія увесь наголос клали на історичні фрагменти давньої і сучасної Америки у перекрої її розвою і росту у різних аспектах життя громадян цієї країни. У цій незвичайно кольоритній частині виступило 1,000 хористів, 750-членна оркестра 84 піаністи, тисячі танцюристів — разом біля 20,000 осіб. Тисячі голубів і тисячі повітряних балонів підіймалися у салюті святкуванням понад олімпійським стадіоном.

В офіційній частині промовляли — Пітер Юберот, президент Олімпійського організаційного комітету в Лос Анджелесі, та Хуан Антоніо Самаранч, президент Міжнародного Олімпійського Комітету.

Олімпійські Ігрища — вперше за весь час історії цих Ігор в Америці — відкрив президент ЗСА Рональд Реген, який був на стадіоні із своєю дружиною, першою лейді Ненсі Реген. Президент сказав: „Оце відкриваю ці Олімпійські Ігрища, згідно з регулярним Олімпійським комітетом святкують XXIII Олімпіади модерної ери“.

Ще заки Президент з'явився на стадіоні, він віддавав американських атлетів у приміщеннях Каліфорнійського університету, які з великим ентузіазмом вітали Президента, скандуючи:

„Ю-Ес-Ей“. Рональд Реген їх привітав: „Ви будете змагатися із атлетами різних національностей, але перед усім ви змагатиметеся із самими собою. Літь і змагайтеся! Для самих себе, для ваших родин, для вашої батьківщини!“ В офіційній частині теж відспівано американський національний гімн.

За традицією — вмарш олімпійських змагунів провадили змагуни з Греції, вперше від 1952 року маршували атлети із Китайської Народної Республіки, а вкінці, за всіма змагунами — в поазбучному порядку, надійшла найбільша американська група в історії усіх Олімпіад в числі 597 змагунів. Публіка привітала їх, встаючи з місць, вимахуючи прапорами і скандуючи „Ю-Ес-Ей“. Так же ентузіастично вітали глядачі китайських спортсменів, які вмарш югославських і румунських груп, які не взяли участі в бойкоті СРСР Олімпіади. При вмарші біля 8,000 атлетів оркестра грала твори різних композиторів світу.

До виконання особливих функцій вибрано видатних чемпіонів спорту, які, на протязі років, здобуваючи золоті медалі, відзначалися непересічним талантом: Еда Бірка, найстаршого з американської групи, який ніс американський прапор, очолюючи групу американських атлетів, Едвіна Мозеса, що в імені атлетів, склав присягу, Рефера Джонсона, який запалив „вічний“ вогонь, перебравши смолоскип від внучки Джессі Овенса, Джонсон-перший негр, який запаливав вогонь.

Глядачі, запитувані, ко-респондентами газет і теле-візії, заявляли, що ніколи при ніякій нагоді досі самі не відчували і не бачили

Перші медалісти: Конні Карпентер (посередині) здобула золоту медаль у їзді на ровері на віддалі 79 км. Біля неї (зліва) Ребекка Твіг (срібна медаль) і німкеня Сандра Шумахер (бронзова).

такого великого патріотичного відчуження як на відкритті цих ігоричних Ігор.

У неділю, 29-го липня відбулися змагання у плаванні, ковзів, боксі, перелігах на роверах — жінок і чоловіків — жіноча група вперше в історії олімпійських змагань брала участь у копаною м'ячі, гімнастичі, відбиванні і підношенні тягарів.

Першу золоту медалю Ігрищ здобула американка Конні Карпентер в їзді на ровері, перемігши свою товаришку Ребекку Твіг на кілька сантиметрів.

В загальному, в першому дні американські змагуни і змагунки здобули шість золотих і три срібні медалі, а Стив Ландквіст, у плаванні на 100 м. грудним стилем,

встановив новий світовий рекорд — 1 хв. 02.97 сек.

На Олімпійські Ігрища прибула 22-річна Надя Комаїні, яка в гімнастичі здобула кілька золотих медаль у 1976 і 1980 роках. Сьогодні вона вже більше не бере активної участі в Ігрищах — але як пише про неї „Нью Йорк Таймс“ — „уосібленням минулої слави і символом відваги її батьківщини протиставитися натискові російського уряду, — солідаризуватися із своїми, бойкотуючи цих ігоричних Олімпійських Ігрища“.

Як можна було сподіватися, російська преса критикувала відкриття Ігрищ, називаючи їх „політичним видовищем найгіршої голлівудської продукції“.

ПОЛЬСЬКИЙ УРЯД ГОДИТЬСЯ НА СТВОРЕННЯ ФОНДУ

Варшава. — Комуністичний уряд Польщі погодився на пропозицію римо-католицької ієрархії на створення церковно-селянського фонду, що буде виключно під контролем церковних властей. Переговори з урядом велися довгий час тому, що уряд настоював на повноправний голос в розпорядженні фонду, і шойно по відтягненні цього домагаюся дійшло до згоди і апробати фонду польським комуністичним урядом.

Доходи до цього фонду приходитимуть з церковних збірок та дотаций із закордону, переважно від католицьких організацій в Америці і Західній Німеччині, і служимий для покращення і допомоги для 3,5 мільйона приватних селянських господарств в Польщі.

Цей церковно-селянський фонд постав з ініціативи кардинала Йозефа Глемпа. Приватні господарства, які становлять понад 75 відсотків оброблюваної землі, є сильною основою польського суспільства.

Як відомо, в 1956 році варшавський комуністичний уряд був запровадив примусову колективізацію але після сильних селянських заворушень та браку споживчих товарів, селянам було дозволено відтягнути свої поля з колективних господарств.

Сама ідея, що католицькій Церкві в Польщі дозволено адмініструвати значними фондами закордонного походження, є великою новиною в комуністичній країні, і Польща є єдиною країною в союзовому блоці, де католицька Церква дістала таке право.

Всі інші сателітні країни в економічному і монетарному відношенні є стисло взорозані на союзовській економічній системі, включно з колективізацією сільськогосподарства.

ДРУГЕ В СТЕЙТІ НЬО ДЖЕРЗІ т.з. „тест-туб“ немовля народилося у понеділок, 23-го липня, у Міддлсекс Джералд університеті шпиталі в Нью Бранзвіку, лише тиждень після народження першого такого немовля. Речник шпиталю Юджін Горан повідомив, що 6,11-фунтовий хлопчик і його мати почуватимуться добре, але на прохання батьків їх імена та ім'я дитини не подані до загального відома.

ВПЛИВОВА РИМО-КАТОЛИЧКА Церква в Польщі, згідно її речники домагаються від комуністичної партії змін в системі уряду, який мігби краще заступати інтереси суспільства, а не був би тільки знаряддям компартії. Католицька газета „Тигоднік Повшехні“ пише, що уряд повинен в першу чергу заступати інтереси народу, бо для нього він є покликаний, а це є можливим тільки тоді коли компартія погодиться на більш плюралістичну і до політичних партій і безпартійного суспільства. Отець Єжи Попелюшко, якого в урядових колах уважають ребеґієм проти уряду і компартії, заявив на проповіді, що після амністії повинна наступити зміна цілої системи в душі ідей „Солідарності“.

ПОЛІТИЧНІ АНАЛІТИКИ в Джорджії висловлюють сумніви в тому, що Берт Ленс, керівник виборчої кампанії Волтера Мондейла, не зможе „завоювати“ південь країни для демократичного кандидата на президента, бо Б. Ленс поза Джорджією і Алабамою має дуже мало впливів.

ПРЕЗИДЕНТ ПОСИЛЮЄ ВИБОРЧУ КАМПАНІЮ

Гобокен, Н. Дж. — Президент Рональд Реген гостро критикував тут своїх демократичних опонентів за їхній крайній лібералізм в питаннях моралі. В рамках своєї передвиборчої кампанії Президент виступив тут на фестивалі етнічних груп церкви св. Анни перед виборцями здебільшого римо-католицького віровизнання і торкнувся питань, в яких Католицька Церква зайняла тверде становище.

„Як можуть ті, що твердять про свої теплі почуття до країн Центральної Америки, ігнорувати погляди найбільшого морального провідника світу Папи Джона Павла II?“ — запитує президент Р. Реген, навізуючи до критики Папоу сандвістського режиму в Нікарагуа.

Р. Реген сказав, що промови, проголошувані на демократичній Конвенції і „велике видовище“, яке демократи зробили з молитви, примусили його квестіонувати становище в цьому питанні демократів і ясно та недвозначно висловитися про становище його Адміністрації.

„Ми за життя і проти абортів, ми за молитву в школах, ми за відтягнення від державного податку оплати навчання в приватних школах, а в Центральній Америці ми волею прислуховуватися до становища заяв Папи, ніж до комуністичних сандвістів“.

Промова Президента на вечір в парафії церкви св. Анни в Гобокен була відповіддю на зусилля демократів змінити свої виборчі шанси серед етнічних груп і виборців католицького віровизнання шляхом вибору Джералдін Ферраро як кандидата на вищепрезидента, яка, як відомо, закинула Президентів, що він „не є добрим християнином“, бо, мовляв, „його політика така жадливо несправедлива“.

Торкуючись інфляції, Президент назвав її „хворобою демократів“ і заявив, що демократи на чолі зі своїм кандидатом на президента Волтером Мондейлом „звернули наліво“ і можуть привести Америку до стану, коли вона „на

своїх колінах буде прохати ласки у тиранії“.

Не називаючи по імені Волтера Мондейла, Р. Реген недвозначно включив колишнього віцепрезидента в число тих, що „допомогли створити кризу в країні, систематично спротивляючись всім добрим ділам, які ми тепер робимо“. Президент заперечив твердження своїх критиків, що він, мовляв, веде передвиборчу гру у питаннях податку, та підтвердив свої кількіскаратні заяви, що він не планує підвищити податків в наступному році, якщо буде вибраний на президента, бо потрібно спочатку зменшити витрати, а вже тоді справа з податками може бути вирішена. Президент заперечив своїх слухавців, що сдина передвиборча обіцянка, яку демократи дотримують, це заперечення В. Мондейла, що він збільшить податки для збалансування урядового дефіциту. В той же день в Елізабеті, Н. Дж., Президент сказав, що мрія іммігрантів про успіх була викрадена від них економічною політикою уряду Картера-Мондейла.

Як твердять політичні коментатори, з усіх виступів Р. Регена найгострішою до атакую на Мондейла був виступ в Гобокені.

В Атланті Р. Реген торкнувся питання видатків на оборонні цілі, заявивши, що його витрати менші, ніж запропоновані демократичним президентом Джиммі Картером. Державний дефіцит він відніс на рахунок Конгресу, де „зроджувалися всі видаткові проблеми“ і який демократи контролювали майже півстоліття.

Президента супроводжував в Гобокен відомий фільмовий артист і співак Френк Сінатра, якого Р. Реген запросив приїхати з ним до міста, в якому артист виступав. Публіка інтуїтивно вітала свого улюбленця.

Демократи не забарилися коментувати промови Президента, зокрема питання податків, твердючи, що він приховує „таємний план“ щодо податків, і не затримує питання надмірного дефіциту, хоч обіцяв у 1980 році збалансувати бюджет.

В американській газеті надруковано статтю українця про голод в Україні

Вашингтон. — У тижневику „Вашингтон Інквайрер“ з п'ятниці, 20-го липня ц.р., поміщено статтю постійного кореспондента „Свободи“ Ярослав Таतोмира п.з. „Советська техніка голоду“.

Автор цієї статті, навізуючи до подій в Афганістані, де советська влада насильно окупувала землі цієї країни пише, що советські окупанти, щоб підкорити хоробріх афганців владисли до нової зброї, викликаючи в цій країні штучний голод. У цьому, — підкреслює Я. Таतोмир, — совети мають колосальний досвід, ачинивши це саме п'ятдесят років тому в Україні.

Для кращої ілюстрації і підкріплення своїх тверджень про злочин, що його заподіяла советська влада в Україні, автор наводить слова американських експертів советських справ. Він згадує, що 1983 р. відбулося засідання Агрикультурної комісії у Сенаті в справі Великого голоду в Україні, під час якого голова цієї комісії Джессі Гелмс сказав таке: „Комуністичний режим в Москві прийняв зумисно заплановану і діяльську акцію, щоб дорожого голоду примусити Україну підкоритися“. Не зважаючи на буйні жнива в Україні, совети одержали від усього харчу, привласнюючи собі самого зерна понад 4 мільйони тонн...“

Відкриваючи картину за картиною жалихливих років Великого голоду, сповнені неймовірною трагізмом, Я. Татомир при кінці статті пише: „Чому ми, півстоліття пізніше, пишемо про цей великий злочин советської влади? А саме тому, що як п'ятдесят років тому, так і сьогодні — наші ліберальні засоби масової комунікації, за дуже малими винятками, не інформували і не інформують громадян про штучно викликаний голод“.

Хто був би зацікавлений набути цю статтю чи електронно відгукнутися на неї, може звертатися на адресу тижневика: The Washington Inquirer, P. O. Box 28526, Washington, D.C. 20005.

БОРГИ КОЛЬОРАДСЬКОГО сенатора Гері Гарта, спричинені його кампанією на кандидата від Демократичної партії на президента, досягнуть після остаточних підрахунків, як очікується, п'яти мільйонів доларів.

СВОБОДА

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Subscription: 1 year — \$40.00, 6 months — \$22.00, 3 months — \$12.00. JNA members: \$7.50 — 6 months, \$15.00 — 1 year. Change of address — \$1.00. Make check or money order payable to "Svoboda"

Postmaster: Send address changes to: "Svoboda" • P.O. Box 346 • Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи підписані авторами, не несуть відповідальності за зміст. Редакція застерігає собі право вилучати надіслані матеріали. Незамовлені матеріали повертаються тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг. Допущення заарештовану коверту з відповідною поштовою оплатою — за змістом оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік \$40.00, на півроку — \$22.00, на 3 місяці — \$12.00. Для членів УНСОЮЗ \$7.50 на 6-місяці, \$15.00 — на рік. За кожну зміну адреси — \$1.00.

Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda"

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

„Вибрали волю“

Остання несподівана для всіх вістка, потверджена американським пресовим агентством і американською пресою, провтечу 120 молодих українців з Польщі до табору біженців в Австрії мусіла порушити почуваннями всіх українців у вільному світі.

Хоч преса подає, що це „поляки українського походження“, але самі висвітлення цих молодих людей, що відважилися на такий ризикований крок вказують виразно на те, що вони свідомі українці та що єдина причина їхньої утечі з Польщі — це національне переслідування, яке їх зустрічає у комуністичній Польщі.

Ще не є відомі більш факти цієї утечі, але одне вже тепер певне — тих 120 молодих людей „вибрали волю“ і бажають залишитися на Заході, перейти до Канади і там поселитися в українському середовищі з можливістю вільно визнавати себе українцями і не мусити переживати всі переслідування, які довелося їм зазнати в Польщі з приводу свого українського походження. Немає сумніву, що ці наші земляки мали зв'язок із групою емігрантів з Польщі останніх років, які мали часті переходи до Канади і там одержати працю, приміщення і опіку української спільноти.

Немає також сумніву, що теперішні обставини життя в Польщі зовсім невеселі, доказом чого є недавня вістка про те, що у Варшаві перестала появлятися єдина українська газета, „Наше слово“ враз із своїм додатком „Наша культура“, що були органом Українського Культурного Товариства в Польщі, яке старалося вдержувати та поширювати українську культуру серед тисяч українців-силоміців поселених на польських землях.

Але важке життя українців не лише психічно, але фізично ми почули минулого року з уст українського священика у зворушливому апелі до нас, про допомогу.

Чи виконали ми вповні це, що було нам можливо для допомоги нашим братам на польських землях — невідомо. Здається, що віддалі зменшує відчуття кривди, переслідування і голоду. Ми навіть не завжди допомагаємо тим нечисленним нашим землякам, які передісталися на Захід, але часто залишилися розлучені з родинами або не можуть пристосуватися до чужих їм обставин життя в Північній Америці чи навіть у Західній Європі.

Усі ті міркування пробудилися тепер із фактом утечі цієї великої групи українців. Вони вибрали добровільно волю — а нашим обов'язком є допомогти їм усіма силами і усіми засобами до того, щоб вони стали частиною української вільної громади, так як цього вони бажають і щоб вони не розчарувалися в ніякому випадку із зустрічі з цією громадою віч-на-віч.

Є. Ш.

„УПА В СВІТЛІ НІМЕЦЬКИХ ДОКУМЕНТІВ“

І. Саме тепер вийшли друком два нові томи „Літопису УПА“, 6 і 7-ме, під назвою „УПА в світлі німецьких документів“. Ці томи мають понад 500 сторінок друку і містять 132 документи. Збірку підготував історик Тарас Гунчак, проф. Ратгертського університету. Документи походять з Федерального Архіву в Кобленці, Військового Архіву в Фрайбурзі, обидва в Західній Німеччині, й Американського Державного Архіву в Вашингтоні з колекції захоплених німецьких документів. До збірки включено декілька німецьких документів з Архіву ЗП УГВР. Збірники мають вступні статті до доволі обширних резюме українською і англійською мовами, так, що вони корисні також для україномовного й англомовного читача.

Тематично документи дуже різноманітні, бо вони виготовлені багатьма урядями й військовими штабами. Мають, такі найбільше документів походять від військової розвідки „Fremde Heere Ost“ або „Abwehr Ausland“, що мала свої відділи при штабах східного фронту, від команд корпусів до команд фронтів. Багато документів підготували різні поліційні інституції німецьких „Sicherheitspolizei“ й „Sicherheitsdienst“. Решту становлять документи цивільної адміністрації, різні матеріали УПА в перекладі на німецьку мову, або різні совєтські документи. У загальному тематично збірники дуже багато й свідчать про доволі всебічну діяльність УПА й українського визвольного руху.

Перша книга збірника містить документи в роках від 1942 до червня 1944, тобто за час, коли це німці були в Україні. В другій книзі відмічені пізніші документи — в роках від липня 1944 до капітуляції Німеччини в травні 1945. Це були два різні періоди в настанні німців до

Під непереможним впливом ідей Шевченка, Франка й Лесі Українки бойовий дух української молоді сильно зростає, а з ним дозріває і сама ідея створення власної збройної сили. Організації молоді, „Січ“, „Сокіл“, „Піст“, та організації студентів уже в 1913 році творять першу напіввійськову організацію Української Січової Стрілки з відділами по більших містах Галичини. Коли вибухнула в 1914 році Перша світова війна, зголосилися до Української Січової Стрілки молоді юнаки, багато з них ледве закінчили 16 років. Прибули вони на перший поклики, належно не приготувавшись в далеку дорогу, з якої багато з них ніколи не повернулося. Неодягнені як слід, невідгодувані до воєнних трудів, часто проти волі батьків, без життєвого досвіду, але багаті безмежною любов'ю до своєї поневоленої батьківщини. На заклик свого об'єднаного провду з усіх закутків Галичини маршували добровільці: студенти ремісники, робітники й селяни. Навіть дівчата зголосилися до бою — за власну незалежну державу. В рядах УСС-ів знайшлася молодь з усієї Галичини, а між нею і представники наддніпрянської України, як Андрій Жук, Володимир Дорошенко, Михайло Гаврилко та інші.

Поляки користали з дволичної політики Австрії супроти українців. Вони інтригували, подавали українців перед австрійською владою як москвофілів і зрадників

Тема визвольної боротьби не є чимось новим для Яра Славутича. Цю тему розробляв він уже більш як сорок років. Під враженнями подій Другої світової війни, у його творчості виступають визвольницькі мотиви ще в другій збірці „Гомін віків“ (Авгсбург, 1946), а третя книжка „Правдосносці“ (Мюнхен, 1948), що складається з балад і етюдів, розвиває цю тему ширше й повніше. Постові твори з часу війни прийняті духом романтики визволення, дарма що автор прохолодно стилістичним річизмом київського неокласицизму. Шоста збірка „Масе тат“ (Едмонтон, 1962) ніби завершує попередні осяги цієї теми, герої якої поет оспівує як вірних добрих і справедливих, як сподівану перемогу правди над кривдою. Одночасно він відтворює могутній вияв збірної волі народу, що прагне повної свободи і власної незалежної держави.

„Живі смолоскипи“, дев'ята збірка Яра Славутича, — це емоційна прометейська лірика, насичена найгострішими проблемами визвольної боротьби. Палка любов до свого народу і посилене турботу про його майбутнє злилися в цій книжці в єдиний новий стоп. Поетична майстерність і глибокий зміст багатьох інвектив переносить нас у світ трагічних подій і суперечностей совєтської дійсності. Поет роз-

Іван Боднарчук

70-ЛІТНІЙ ЮВІЛЕЙ ЛЕГІОНУ УСС-ІВ

австрійської держави, а самі підтримували москвофілізм, щоб послабити або спинити зростаючу силу українського руху в Галичині. Траплялися випадки, що деякого з тих, що зголосилися до УСС-ів, арештували й відправляли в концентраційні табори. Така була робота „вешхпольських“ старостів, які планували під час війни безпощадно розраховували з українцями. Вони рішили взагалі не допустити до створення українського війська, або принаймні так обкрити чисельний стан формаций УСС, щоб при найближчій нагоді її зліквідувати. А вже та формация виросла з найгострішого бажання Шевченка: „Встань же, Боже, поможи нам стати на ката знову!“ Усууси були вірними послідовниками й героїчними виконавцями безсмертного Шевченкового „Заповіту“: „Поховайте та вставайте, кайдани порвіте, і вражого злою кров'ю волю окропіте!“

Українські Січові Стрілки подали руки легендарним лицарям козацької держави й воїнам княжої України. Історія України пішла з того часу іншим шляхом. Мирний культурницький шлях боротьби за місце шляхової збройної боротьби за власну державу, за вільну й незалежну Соборну Україну. Формация Українського

Володимир Жила

ПОЕЗІЯ ВИЗВОЛЬНОЇ БОРОТЬБИ

Настане суд — і злочини тасмні
На сонце виставить колючий дріт.
Ростуть у душах іскрометні кремні
І крешуть помету на московський гніт.

Яр Славутич, „Івасюк“

криваві нові грані поняття краси й ваги людського життя з поглядом вічності, показує ці концепції на долі „живих смолоскипів“.

У основі збірки лягли продумані дібрані ситуації, з яких пізнаємо сутність людини та обличчя доби. Ми бачимо, як наполегливо й систематично проводила і проводить Москва жорстоке винищення духовності української нації. Серед цих нищівних обставин можуть допомогти нам тільки високі зразки мужності й витримки, принципівості, як у Валентина Мороза і справжнього героїзму, як у Бориса Терелі. Саме такі візирі викрабує поет, бо вважає, що це його святий обов'язок перед загрозеною нацією — дати свій вклад до опору московському тотальному нищенню.

У першому розділі збірки „Живі смолоскипи“ — портрети правооборонця. У другому — відзеркалення ідеології правозахисників та показ їхньої боротьби в

нелюдських умовах московського фашизму, який мало чим відрізняється від німецького з-під стягів Гітлера. Третій розділ — це своєрідна ars poetica самого автора, одержимого боротьбою за свободу й самостійність України, соборницької держави від Прип'яті до Ростова чи „до Карпат від кубанських долин“ (як у вірші „Світличний“).

Показуючи людину, свідомого свого громадянського обов'язку, задумуючись над актуальними питаннями української сучасності поет постійно звертається до народної традиції, що так яскраво засвідчена у творчості Тараса Шевченка та Івана Франка. Кожен поетичний портрет правооборонця, що виходить з-під пера Яра Славутича, позначений інтимністю викладу, безпосередністю та особливою силою зображення. Це забезпечує гармонійність у задумі й виконанні. Головна для поета — не біографі-

української нації.

Розпочата Усуусами боротьба за визволення триває безперервно по нинішній день. Її продовжували своїми діями армія УГА й УНР, а далі новіші загони, організовані підпіллям Січ, ІУД УНА, УПА. Без Українських Січових Стрілок не було б Української Галицької Армії, не було б триюмфального походу об'єднаних українських армій на Київ у серпні 1919 року, не було б і того резистансу, що його проявив наш народ у Другій світовій війні. І саме Усууси внесли у визвольну боротьбу чистий патос національної революції, не затьмареної соціальними проблемами як федералістичними тенденціями. Славні традиції боротьби Української Повстанської Армії — це продовження боротьби Українського Січового Стрілцтва. Як УСС-ів, так згодом Січові Стрілки, УВО, ОУН, Карпатська Січ, Українська Дивізія „Галичина“ — це нерозривні частини в загальному ланцюзі. На їхніх чинах вирости цілі покоління.

Даймо ж вияв нашої пошани до першої збройної формации, яка відкрила безсмертним славою нашу новітню історію! Коли здавлена в кайданах московського червоного наїзника Україна не може відзначити 70-річчя славного чину своїх синів, то ми, українці, що живемо за межами кривавої окупації, в умовах вільного світу, повинні гідно відзначити ту велику подію нашої найновішої історії!

на канва правозахисника, хоч і це береться до уваги, а дух його вчинку, його подвигу, дух ідеї, якого наснажене життя борців сучасної України. Поет прагне відтворити духовний первісний, проникнути в глибини світоглядних засад, уявити їхній конкретний зв'язок із життям. Це ж бо має бути візирі людини, що поспівно бореться, що вміє вистояти проти будь-яких перешкод, не втрачаючи віри в свою правоту. Джерела для таких і подібних якостей висловлено в монолозі мистця Заливахи, сина засланця батьків, що виріс поза українською землею, а тепер повертається до неї — наче новітній гебейр до Єрусалиму:

Тепер до тебе, спадщини,
вертаюся,
Прарідний краю,
предківська снаго,
Дідовська земле,
український світе!
До нас приходжу, наче
блудний син;
Мов на причастя, райно
повертаюся.

Прийміть мене в обійми
вогняні!
Нехай із цього
прайдного лона
Візьму насаги на трудне
життя.
Братове й сестри,
дорогі країни,
Прийміть мене в обійми
вогняні.

(Продовження буде)

ЖИТТЯ І ЗДОРОВ'Я

Д-р Ростислав Солянський

Примхи старших людей

Старші віком люди — це не діти, навіть тоді, коли, часом, деяка реакція у їхній поведінці, як, наприклад, примхливість, подібна до дитячої. Здебільшого викликають їх почуття, які йдуть впері в старінням, зокрема поступові зміни в кровоносних судинах, суглобах, м'язах, чи зазолах — не раз як вислід різних недуг.

Якщо будете поводитися із старшою людиною як дитиною, ви можете викликати у неї повний розлад її п'яний і надій, подібний до дитячого поступування. Ставлячись до неї як до дорослої особи, себто виявляючи їй належну повагу, ви створите у ній відчуття самостійності і тим самим ви можете послабити, а то й цілком розв'язати стан її роздратованості і невдоволення. Примхливість старшої віком людини — це не конче припадковий каприз, чи хи-мера. Це може бути виявом острахи й невпевненості, коли вона стає більш обмежена у її діяльності та більше залежна від інших. До того всього часто облягає її багато інших фізичних і духовних недомог.

Духовні проблеми

Проблеми фізичного характеру

Старша особа, незалежно від цього — чи вона тільки дещо обмежена у своїх щоденних діях, чи на протязі цілого дня „прикована“ до крісла на колесах, безупинно стремить своїх бажаннях до найбільшої самостійності. Такий фізично упосліджений людина й зможе багато допомогти, створюючи для неї такі умови:

1) Старатися примістити її спальною, чи тільки ліжко, поблизу лавнички та вітальні;

2) збудувати поруччя, щоб ця особа мала відповідну підпору, коли вона покине ліжко, чи рухоме крісло;

3) розташувати умеблявання так, щоб дати особі дати змогу порушуватися без перешкод і прикріпити краї килими до дошки, щоб усунути можливість спиткнутися;

4) призначити для неї окрему частину помешкання, де вона могла б відпочивати, або ж виконувати свої щоденні заняття без допомоги інших;

5) особи, в якій обмежені рухи рук, придбайте відповідний для її фізичних можливостей одяг і взуття, наприклад: просторі спортивні сорочки, светри, суконки, які закриваються спереду не гудзиками, а так званими „застібками-блискавками“, чи гачковими пряжками, щоб не було потреби перетягати їх через голову, чеврики без шнурів тощо;

6) пожива повинна бути відповідно приготована, щоб не було потреби вживати ножа, наприклад, тушковане м'ясо, покриті бублики і т. п.;

7) писання особи, яка тво-

Відхилення від духовної рівноваги у старших віком людей — це не так часто, але все таки нормальне явище. Ніхто не любить старітись і при тому сповільнювати свою активність, не маючи при тому змоги запобігти цим змінам, бачити, як молоді люди переймають їх обов'язки та відповідальність, обнижуючи їх становище серед громади. Раніше, ці пізніша така ситуація впливала на їхні нерви, викликаючи роздратованість, тривогу, пригноблення, нестерпність тощо.

Коли ви завважуєте такі зміни, то найкращою зброєю проти них буде ваше зрозуміння, сприяння і обережне призначення наставлення, що допоможе такій особі виправитися з накопичення цих негативних почувань. Однак будьте при тому обережні, бо надмірне охоронне ставлення (протекційність) може позбавити таку особу почуття незалежності. Скріплюйте її самовпевненість, звертаючись до неї принагідно за порадою і терпеливо вислухуйте її скарги.

Дайте змогу такій людині взяти участь у зайняттях, які дозволять їй забути емоційні забурення. Зведіть її з іншими однолітками, які мають подібні зацікавлення. Заохочуйте її відновити, може, вже давно забуті і занедбані, але колись улюблені заняття, які поруч з фізичною діяльністю обдарують її присмним самопочуттям довершеного діла.

Дрібні духовні проблеми, як, наприклад, забутливість, брак зосередження, затишання в мові чи нерішучість у висловленні думок, незг-

(Продовження на стор. 3)

ОУН СД, яку характеризують як найчисленнішу та гостру протинімецьку політичну силу. Часто вони подають дані про діяльність ОУН-М. У двох звітах є інформація про „Польську Січ“ та її керівника Тараса Боровця („Бульбу“). Одночасно згадані місцеві підпілля групи — київська Революційна Українська Націоналістична Організація (РУНО), керівник Олександр Погорілий), крем'янецька — Фронт Української Революції (ФУР) і львівська — „Борці за Незалежність України“. Новістю є інформація про РУНО, яка мала майже 1000 членів і була розгромлена німецькою поліцією.

Шість документів присвячено діяльності отамана Тараса Боровця, а крім цього є більше згадок про нього в інших документах з весни 1943 року. Найгрозливіші з них — це зміст шефа СД в Берліні „Виникнення й розбудова української банди Боровця“ і два звіти Аберу про цілість повстанського руху, документи ч. 19 і 24. Документи 15 і 16 — це листування Т. Боровця з шефом СД Волинні й Поділля д-ром Пуцом (Putz). Останні два документи — ч. 20 і 21. — це звіти Аберу „Схід“ про переговори й арешт Т. Боровця 19-го листопада 1943 року. Спочатку німці розглядали отамана Т. Боровця як командира всього українського повстанського руху, політичного організатора якого вони вважали ОУН СД. Згодом німці писали про нього, як самостійного повстанського отамана, який є в конфлікті з німецькою поліцією та адміністрацією, але схильний співпрацювати з Вермахом.

Основна кількість документів першої книги стосується інформації про боротьбу УПА. Їх можна розбити на дві групи: місцеві звіти й ширші нариси. Звичайно, місцеві звіти були конкретні, бо називали людей й різні події на менших територіях. Наприклад, сарненська оперативна група СД звітує про дії УПА в Сарненському й Костопільському повітах (док. 17) і називає двох місцевих керівників УПА, Андрія Велеса й Бориса Бабенка. Найбільше таких звітів виготовили розвідні відділи німецьких корпусів вермахту в 1944 році, коли фронт зупинився на території дії УПА. Ширші нариси про УПА виготовляли звичайно вищі установи для інформації старшин і урядовців. Вони звичайно опираються на фактах, але було в них також багато неточностей.

Прикладом такого нариса може послужити звіт Аберу при головному штабі армії з 23-го грудня 1943 року, документ ч. 29. Подана в ньому організаційна структура УПА на Волині має багато неточностей та помилок. Кілька прикладів. Німці знали, що УПА на Волині поділена на воєнні округи (групи), які називають дивізіями. Правильно вони назвали тільки двох командирів ВО — „Енея“, прізвища якого не знали, і Івана Литвинчука („Дубового“). Ген. Л. Ступницького німці „зробили“ командиром Ковельської ВО. З Волинського штабу німці знали лише полковника Трейка і „Савура“, вважаючи, що він був Климичин і що він був шефом штабу. Подібно з іншими справами. Згодом німці знали, що головне командування УПА перебрав ген. Роман Шухевич, а Миколу Лебедя до кінця уважали політичним керівником українського збройного резистансу, вже тоді, коли М. Лебедь відповідав за зовнішні зв'язки. Також німці мали точні дані про створення УГВР, але до кінця нічого не знали про персональний склад УГВР. Але дивно, що в німецькій розвідці такі малі відомості. Проте в цих звітах є теж досі невідомі дані. Наприклад, звіт Аберу „Схід“ з 13-го липня 1943 року говорить про дії загону УПА в районі Фастова на Київщині й називає його командирів Андрія Кравія, Аркадія Устимова, Володимира Поліщука й Петра Біловуса (документ ч. 13). Цікавим також є лист райкомісара України Еріха Коха до міністра Альфреда Розенберга з 25-го червня 1943 року, документ 22. Кох признається, що його адміністрація не має контролю над північною Україною й характеризує загальну ситуацію. У листі є також дані про німецькі втрати в людях у Луцькій окрузі за один тиждень у червні 1943 року.

У загальному німці були добре зорєнтовані в політичній програмі УПА й українського резистансу. Підпільну літературу кольтортовано доволі масово і її примірники попадали в німецькі руки. Важливіші програмові й інформаційні матеріали німці перекладали й з відповідними коментарями розсилали до військових штабів й адміністративних установ. Згодом різні звітовдавні широко коментували ці документи в аналізах програми й політики УПА.

(Продовження буде)

Пам'яті Григорія Китастого

Вістка, передана про загибелі, а потім про смерть Григорія Трохимовича Китастого облетіла блискавкою весь північний континент Америки. Була вона потрясаючою і глибокою болючою, бо перестало битися серце понадсорокочного диригента Капелі Бандуристів ім. Тараса Шевченка, її організатора, її духового надхненника, великого композитора і геніального бандуриста.

Відійшла з цього світу людина, яка на протязі півстолітнього часу стала символом мистецтва бандури, яка ідею цього мистецтва рознесла і поширила на трьох континентах світу, яка закріпила місце бандури на цих континентах на вічні часи, яка поставила бандуру не лише в ряді народних інструментів світу, але і в ряді класичних, удосконаливши її до такої міри, що тепер на ній можна виконувати і складної форми композиції.

Комітет Культурно-Освітніх Справ Товариства „Провісність“ Форт-Вільям, жіночий хор Провісності і мішаний хор „Карпати“ вирішили відзначити пам'яті Григорія Китастого окремим вечором з відповідною програмою. Повідомлення в двох мовах заздалегідь сповіщали, що такий вечір відбудеться в неділю, 17-го червня ц.р., в аудиторії Провісності в Тендер-Бей, Онт.

У програмі вечора ввійшли: вступне слово і присвята пам'яті Григорія Китастого; доповідь українською й англійською мовами, виступи хорів Провісності, „Карпати“, і солю на бандуру, виступ ансамблю юних бандуристів „Веснянка“; вибірка з колекції творів Г. Китастого, записана на магнітофонній стрічці.

На задній стіні сцени висів великий гуцульський килим. На ньому на темному тлі великий портрет Григорія Китастого, а біля нього бандура, завітчана червоною мамакою на тлі вишиваного рушника, нижче квіти. Все освітлено знизу двоколірними прожекторами. Портрет технічно виправлював мистець фотографії Мирослава Козоріза. Підтолковою цього зайнялися Бетті і Брії Карпоки, Петро Михайлишин, Лука Соболта та Василь Полюга.

Ще при закритті кurtини понесли звуки „Маршу поляків“. Пісня продовжувалася, кurtина повільно відхилилася, а на затемненій сцені, в освітленні прожекторів, появилася постать Григорія Китастого. Сцена поволі освітлювалася, а тоді Ілько Яремчук, голова Т-ва „Провісність“, відкрив вечір присвятою пам'яті Г. Китастого, в чому присутні співділя вставанням і мовчанкою.

Доповідь про Григорія Китастого прочитана двома мовами. Промовляли по черзі відступами Григорій Мигаль українською, а Орієна Яремчук англійською мовами. У доповіді виділені були такі розділи: введення, життєвий шлях Г. Китастого, його участь у Державній Капелі Бандуристів до 1941 року.

Іван Кедрин
ЖИТТЯ — ПОДІЇ — ЛЮДИ
СПОМИНИ ТА КОМЕНТАРІ
Ціна: \$21.25 з пересилкою
Мешканці штату Нью-Джерсі зобов'язані 6% ставкою податку
SVOBODA BOOK STORE
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302

ЗВЕРНЕННЯ ДО УКРАЇНСЬКОЇ ГРОМАДИ УКРАЇНЦІ!

Підтримайте законопроект ч. 4459, що його внесли 60 конгресменів. Цей закон створить Комісію, оплачувану державними фондами, для дослідження причин і наслідків голодомору в Україні в 1932-33 роках.

Організація — Американці в Обороні Людських Прав в Україні (АОПЛУ) — започаткувала масову акцію листами до американських законодавців у цій справі. Включіться в це діло. Ваша фінансова, або активна участь необхідна. Посилайте Ваші пожертви та звертайтеся за інформацією до:

AMERICANS FOR HUMAN RIGHTS IN UKRAINE
43 Midland Place ■ Newark, N.J. 07106

Безсмертний „Запорожець за Дунаєм“ на Союзівці

В історії українського національного відродження окреме почесне місце займає український театр, що переборював усі ще царські заборони і доносів українське слово й пісню до широких мас населення України. Вистачить згадати тільки дві найбільш улюблені оперети — „Наталку Полтавку“ Івана Котляревського, вперше поставлену 165 років тому у 1819 році, і „Запорожець за Дунаєм“ Семена Гулака-Артимовського написану 125 років тому. Вони помітні тим, що збуджували ніжність, любов до всього українського, започаткували український патріотизм у багатьох, що ще шире й відверто виявляли. Під впливом цих оперет й інших театральних вистав багато наших людей уперше почало роздумувати над своїм походженням: „хто ми, ким, за що заступити, чімі ми діти?“ Багатьом відкрилися очі, і вони ставали українцями, розбуджені українським пісню, довгі літа приспівали в російських школах, де виступали цілі українські покоління в пошані до російської мови й культури на східно-українських землях.

Український театр відіграв величезну освітню роль не тільки на рідних землях, але й на еміграції, де на початках у кожному українському осередку була церква, школа, хор і театральний гурток. На жаль, наша театральна справа занепадала і єдиний український професійний театр є

тільки в Нью-Йорку. Цей Український Оперний Ансамбль під керівництвом маестра Лева Рейнарвича, виступив з великим успіхом у великій виставній залі „Веселки“ на Союзівці в неділю, 22-го липня ц.р.

В головній ролі козака Івана Караса забавляв неслухняний маестро Л. Рейнарвич, що вже коло 50 років виступав на українських сценах у Львові, Німеччині й Америці. Він грав і співав так природно, немов би народився Карасем. У цій ролі виступали наші театральні корифеї, — Марко Кропивницький, Микола Садовський, Опанас Саксаганський, Іван Рубач („Рубцьо“) й інші, бо вона дає багато можливостей до сценічних успіхів. Козак Карась приставляв не тільки український гумор і замішування до чарки, але й добросердечність і хороше козацьке зав'язання, чудово проспівав дует з Оксаною Головацькою, що була виставлена в ролі молодого козака Андрія, яку він виконав свою роль із справді козацьким зав'язанням, чудово проспівав дует з Оксаною Головацькою, що була виставлена в ролі молодого козака Андрія, яку він виконав свою роль із справді козацьким зав'язанням, чудово проспівав дует з Оксаною Головацькою, що була виставлена в ролі молодого козака Андрія, яку він виконав свою роль із справді козацьким зав'язанням.

Професійна солістка Марія Кульчицька-Андрієва виконала добре роль енергійної козакині — Одарки, що „тримає всі чотири вуг-

Сцена з „Запорожця за Дунаєм“.

ли хати“, бо її чоловік шукав за „пригодою“. Вона заімпонувала сценічності й голосово. Її прибраною Оксана, Марія Ясинська-Мурована, своїм сильним і високим голосом та грою виявила цілим серцем свою любов до козака Андрія й тугу за Україною. Від першої своєї арії „Місяцю князю“ аж до кінцевої, „Там за тими, за Дунаєм“ вона поклонила серця численній публіці. Леонід Бедерів у ролі молодого козака Андрія, яку він виконав свою роль із справді козацьким зав'язанням, чудово проспівав дует з Оксаною Головацькою, що була виставлена в ролі молодого козака Андрія, яку він виконав свою роль із справді козацьким зав'язанням.

Камерна оркестра під проводом Ярослава Ліщинського зі Скенектаді, що складалася з американських професіоналів і учнів музичної школи, причинилася до мистецького успіху оперети. Збірний хор Ансамблю з Нью-Йорку гарно виконав низку пісень, запо-

чатковуючи й закінчуючи оперету. Танцювальна група „Сизокрили“ під керівництвом маестра-хореографа Рони Прійма-Богачевської протанцювала бра-вурно гопака.

Чудові були декорації М. Яблонського, М. Голодики й Ані Рейнарвич-Борисенко та костюми Марії Ренарович. Вкінці треба твердити, що й голова Ансамблю маестро Л. Рейнарвич, і мистецький керівник М. Яблонський, і музичний керівник Я. Ліщинський вклали багато праці, щоб підготувати оперету в новому складі виконавців. Із-за різних місць замешкання солістів, хористів і музикантів годі було відбутися більше проб, як це буває, коли всі проживають в одному місті.

Численно зібрана добірна публіка стоячою овацією дякувала за цей душевний пир; відспівано багатьох пісень для маестра Л. Рейнарвича й цілого Ансамблю. Майже всі учасники побували вже більше разів на цій улюбленій опереті, та напевно, підуть ще не раз, якщо буде нагода. Автор цих рядків вперше побачив „Запорожця“ в Тернополі в 1917 році, потім у Тернополі, у Львові багатьох разів, у Німеччині, Австралії, Канаді й Америці, і кожний раз переживав цілим серцем.

Оперету „Запорожець за Дунаєм“ варто побачити всім українцям, зокрема — молоді, в усіх наших осередках, бо для цього є добра можливість і слід її використати.

І. Дурбак

Примхи...

(Продовження зі стор. 2)

рабність рухів, — це риси деяких старших віком людей викликані фізичними забуреннями, зокрема уповільненням кровообігу. Ваша терпеливість і тактовність може зменшити, а то й усунути ці, не так уже важливі, симптоми. Ніколи не поспішайте закінчити рішення особи літнього віку, коли воно висказане поволі. Це тільки спрямує увагу на її недостатність. Коли йде те з нею, ніколи не випереджайте її, а втримуйте „тем-по“ її рухів, йдучи з нею „в ногу“. Не поспішайте її, часі будемо мати високо кваліфікованих виконавців і викладачів. Вони дадуть диплом вищий ніж у консерваторії.

За докладнішими інформаціями слід звертатися до: Mr. V. Mishalow, Dept. of Music University of Sydney, Sydney 2006 N.S.W. Australia.

Патологічні духові відхилення
Такі відхилення не раз не

легко розпізнати, однак, коли це вдається, треба негайно шукати фахової допомоги, інакше вони можуть передчасно зруйнувати духовість старшої особи. До них враховується безперервна злість, галюцинації, вороже наставлення до всіх і до всього, включно з членами найближчої родини, глибокий страх і тривога з приводу маловажних речей.

Допомогти у такій ситуації може тільки лікар, зокрема невролог і психіатр, який може порозумітися з такою духово хворою людиною у її рідній мові. Спосіб практикуючих лікарів-психіатрів у вашій околиці може вам дати Головна Управа Українського Лікарського Товариства Північної Америки, яка має адресу членів 21-го Відділу в Америці, Канаді, Австралії, Південній Америці та Європі.

Адреса Головної Управи УЛТПА така: Ukrainian Medical Association of North America, 2320 W. Chicago Avenue, Chicago, Illinois 60622.

ДЕНТИСТ ОЛЬГА ОЛЕНКО
Профілактика хвороб ясен і зубів. Лікування і протезування. Косметична стоматологія. Приймається тільки за попереднім домовленням.
Адреса у Мангеттені: ROCKEFELLER CENTER, 630 5th Avenue, Room 1803, New York, N.Y. 10020
Адреса у Кенсі: 105-37 64th Avenue, Forest Hills, N.Y. 11375 (212) 459-0111

ОБЛАСНИХ ОРГАНІЗАТОРІВ Українського Народного Союзу

на СТІЙТИ: ІЛЛІНОЙ, МИШІГЕН, ОГАЙО, НЬЮ ЙОРК І НОВОЇ АНГЛІЇ

прийме НЕГАЙНО на дуже корисних умовах. Постійна праця. Запевнена платня. Соціальне і життєве забезпечення. Пенсійний фонд. Ваканції. Першестало мають професійні продавці забезпечення. Інших переважок. Скористайте із цієї нагоди без ніяких зобов'язань. КАНДИДАТ НА ОРГАНІЗАТОРА ПРОСИМО ГОЛОШУВАТИСЯ ЛІСТОВО АБО ТЕЛЕФОНІЧНО.

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ
UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION.
P.O. Box 17A ■ 30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07303
Tel.: (201) 451-2200

Музично-літературний журнал „Бандура“

Українські періодичні видання у вільному світі збагатились новим журналом „Бандура“, який виходить вже третій рік. За той час появилася сім чисел журналу. Через брак фондів зростує ціна на видання журналу не появилася у 1983 році. Завдяки великій посвяті адміністратора ШКМ в Нью-Йорку вдалося зібрати потрібні фонди і відновити видання першого і єдиного в світі кобзарського журналу.

На появу такого оригінального журналу чекали вже довго не тільки бандуристи, але й старше покоління і багато адептів кобзарського мистецтва, розсіяних по всіх закутках української еміграції. Журнал дістав позитивний відгук у Канаді, Німеччині, Австралії, Англії та, очевидно, в ЗСА. Найбільше признання прийшло від світової слави віртуозу бандури сл.п. В. Ємця, який не тільки був ним всеціло захоплений, але навіть допомагав фінансово зі своєї скромної пенсії. „Ваше перше число журналу „Бандура“ — особливо зворушило мене... Боже, це вперше в історії кобзарства започаткувалося це нелегке, небачене того роду видання“.

Журнал „Бандура“ є кобзарським органом зв'язку між усіма бандуристами, де б вони не були. Мас він два головні завдання: перше — спопуляризувати бандуру, друге — бути органом зв'язку між бандуристами, а також усіма любителями нашого історичного інструменту.

Журнал „Бандура“ йде до кожної кобзарської клітки, де б вона не існувала. Все, що відноситься до бандури, читач там знайде. Різні методи навчання, кобзарські поради, відомості про найславніших віртуозів, майстрів бандури, музичні твори молодих талантів, стародавні козацькі традиції, кобзарський репертуар, музичні і літературні статті.

Журнал робить на читача мильне враження своїм зовнішнім виглядом, мистецьким оформленням відомого графіка Бориса Пачовського.

Перший журнал був присвячений сл.п. віртуозові Василеві Ємцеві. Вже з першого числа є практична порада, як на скору руку можна самому зробити бандуру, подана відомим бандуристом-майстром Петром Гончаренком. Частини-маестрові Василеві Кацура-кові, мистецькому керівнику в Буенос-Айресі. З тим числом ми почали друкувати школу гри на бандуру для тих, які віддалені від українських центрів. Третє і четверте — одному з найбільш видатних бандуристів, віртуозові сл.п. д-рові Зеновію Штокало. Там знайдете його оригінальні статті, його музичні твори. В п'ятому, крім матеріалів про Гната Хоткевича, подано матеріал з усіма найменшими деталями про виріб концертних бандур, найбільшим

майстром яких є сьогодні Олександр Гончаренко. В шостому матеріалі про О. Стасюна; Григорій Бажул „Про культуру і мистецтво“ та закінчення курсу виробу концертних бандур.

Останнє подвійне число 7-8 починається статтею „Моїм друзям-Кобзарям“, написаною сл.п. Григорієм Китастим ще весною цього року. Далі слідує вірш „Полтавський орел“ І. Л. Завадівських, присвячений Г. Китастому. Відтак — обширний матеріал двома мовами про визначного бандуриста і адміністратора Капелі ім. Т. Шевченка в Дітроїті маестра Петра Гончаренка. Після того надзвичайно цінна стаття молодого бандуриста віртуоза Віктора Мішалова: „З Австралії, Григорій Ткаченко — знавць зніської науки“, а також того самого автора „Бандура на Україні сьогодні“. Інтерв'ю з визначним бандуристом Романом Левчицьким пригадує нам ту колосальну працю, яку він зробив з бандурою на сході Америки, а в Нью-Йорку зокрема.

Статтю про відомого бандуриста тенора Володимир Луцева, амбасадора української культури в Європі, підас короткий, але багатий переклад його виступів по найбільш репрезентативних залах Європи.

В новому відділі журналу читач запізнається з керівниками і адміністраторами ансамблів, а також з молодими талантами — Миколою Дейчаківським та його найновіший твір „Бандура розмова“ на сім сторінок; д-р І. Маглай — визначний бандурист, активний в ТУБ. Вдалося зібрати обширний матеріал про бандуричний рух в Польщі, провідником якого є абсолютник київської консерваторії Анна Хранюк. З життя бандуристів в Польщі і три статті — „Варшава“, „Перемішль“, „Білий Бір“. На закінчення є репортаж про Болонських бандуристів з Англії і про Капелю в Аргентині.

Наступне число буде присвячене нашому незабутньому і всіма бандуристами улюбленому Григорієві Трохимовичу Китастому. В тому числі будуть також перші статті одного з учнів Гната Хоткевича відомого маестра бандури Григорія Бажула.

Буде також поміщений матеріал про талановитого бандуриста-дивізіоніста Володимира Юркевича, а також про відомого бандуриста з Мюнхену Богдана Шарка.

Ми звертаємось з проханням до всіх бандуристів і любителів мистецтва стати його передплатниками. Боїмося, щоб з нашим журналом не сталося те, що зазнав музичний журнал „Вісті“, який внаслідок фінансових труднощів перестав появлятися.

Редакція журналу „Бандура“

У глибокому смутку повідомляємо Рідних, Приятелів і Знайомих, що в середу 27-го червня 1984 р. в Аргентині, по короткій і важкій недугі відійшов у Вічність наш Найдорожчий ТАТО І ДІДО бл. п. інж. СІДІР РАЙТАРІВСЬКИЙ учасник Визвольних Змагань, старшина УСС. Горем прибиті: син — АЛЕКСАНДЕР з дружиною ХРИСТИНОЮ з ЧУБАТИХ внуки: ЛІДА, МАРУСЯ й АЛЕКСАНДЕР і дільша Родина в Канаді, Америці і в Україні.

Замість квітів на могилу, прошу складати датки на Український Освітньо-Культурний Центр у Філадельфії, Па.

МОНОГРАФІЯ

„Н. СОМКО та С. МАКАРЕНКО”
та
Надія Сомко
„СКУЛЬПТУРА та МАЛЯРСТВО”

Два кольорові альбоми для подарунків та власної бібліотеки, по надзвичайно дешевій ціні.

Н. Сомко — „Скульптура і малярство” \$18.00
Н. Сомко та С. Макаренко — „Монографія” \$16.00

Оплата на кошти переказу 1.00 дол. за кожний альбом.
Мешканці штату Нью-Джерсі зобов'язані 6% ставкового податку.

КІЛЬКІСТЬ ПРИМІРНИКІВ ОБМЕЖЕНА!

Замовляти:

SVOBODA BOOK STORE

30 Montgomery Street • Jersey City, N.J. 07302

ПРИЙМЕМО НА ПРАЦЮ

IBM System 34,
System 36 operator.

Досвід побажаний. Прийнятий на цю працю
перейде вишкіл.

Зголошення:

Український Народний Союз
(201) 451-2200ПОЯВИВСЯ НОВИЙ ТВІР
ІГОРЯ СОНЕВИЦЬКОГОЗаходом Української Музичної Фундації
вийшла з друкуКАНТАТА „ЛЮБІТЬ УКРАЇНУ”
на слова Володимира Сосюри.

Кантата для мішаного хору, сопрана і баритона в супроводі
фортепіано.

Визначні композитори і музикологи оцінили кантату
дуже прихильно.

Обкладинку зготував БОГДАН ТИТЛА.

Мешканці штату Нью-Джерсі зобов'язані 6% ставкового
податку.

Твір в сумі 10 дол. можна набути

в книгарні „СВОБОДИ”

30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

У видавництві „СВОБОДА” по-
вилася давно очікувана, найбільш
хороша і найбільш читабельна
книжка

ВОЛОДИМИР БАРАГУРА

КАЛИНОВИЙ МІСТ

збірка спогадів — розповідь із
дитячих років у Немирові, із життя
учня Яворіської гімназії
в 1922-28 рр.

Мистецьке оформлення

Земовіа Онискевича

220 стор., ціна \$12.00, порто \$1.00.

Мешканці штату Нью-Джерсі зо-

бов'язані 6% ставкового податку

Замовляти:

SVOBODA BOOK STORE

30 Montgomery Street

Jersey City, N.J. 07302

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ

ПОВІДОМЛЯЄ ПРО ДАЛЬШЕ ПОЛІПШЕННЯ СВОЄЇ 90-РІЧНОЇ СЛУЖБИ СВОЇЙ ГРОМАДІ В ДІЛЯН-
ЦІ ЖИТТЬОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЧЕРЕЗ ЗНИЖЕННЯ ЧЛЕНСЬКИХ ВКЛАДОК У КЛАСІ ТЕРМІНО-
ВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ І НОВІЙ КЛАСІ АКЦИДЕНТОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ.

ЩОБИ ДАТИ НАГОДУ ВСІМ СВОЇМ ЧЛЕНАМ, ЯК І НЕ ЧЛЕНАМ НАБУТИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НА ВИСО-
КІ СУМИ ЗА НИЗЬКУ ЦІНУ І ТИМ САМИМ ЗАБЕЗПЕЧИТИ КРАЩУ ДОЛЮ СВОЇМ РІДНИМ, ТО
УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ

впровадив надзвичайно низькі ціни на

Термінове Забезпечення

ЯКЕ ПОВИННІ НАБУТИ ВСІ УКРАЇНЦІ АМЕРИКИ І КАНАДИ У ВІЦІ ВІД 16 до 55 РОКУ ЖИТТЯ.

ТЕРМІНОВА ГРАМОТА УНСОЮЗУ дає
змогу забезпечитися в УНСОЮЗІ на НЕОБМЕЖЕНУ суму.

ТЕРМІНОВА ГРАМОТА УНСОЮЗУ є не-
звичайно дешева. 20-річна людина може набути 50,000 дол-
ларів забезпечення з річною вкладкою за суму 108.50 дол.

ТЕРМІНОВА ГРАМОТА УНСОЮЗУ забез-
печує на 5 та 10 років, а перед закінченням того речення до-
зволить на зміну терміновій грамоті на постійну, чи довше
речення, згідно з бажанням забезпеченого.

ТЕРМІНОВА ГРАМОТА УНСОЮЗУ запев-
няє її власникам усі членські права, включно із правом на
грошову допомогу.

ТЕРМІНОВУ ГРАМОТУ УНСОЮЗУ можуть
набути однакові члени, як і не-члени УНСОЮЗУ, вона, зокре-
ма є необхідною для придбання ДОСТАТНЬОГО ЗАБЕЗ-
ПЕЧЕННЯ незможним родинам з підростаючими дітьми,
які потребують високого, а водночас дешевого забезпечен-
ня на час, доки діти підрастуть і здобудуть освіту.

ТЕРМІНОВА ГРАМОТА УНСОЮЗУ дає
особам і родинам незрівнянну нагоду ДОПОВНИТИ СВОЄ
ЖИТТЬОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ до висоти, яка дійсно дає еко-
номічну безпеку на випадок передчасної смерті, ОСОБЛИ-
ВО ВДОВАМ І СИРОТАМ, ЯКІ ВТРАТИЛИ МУЖА І БАТЬКА.

ЧЛЕНИ УНСОЮЗУ! Скористайтеся з цієї вигідної
нагоди, щоб ДОПОВНИТИ своє теперішнє забезпечення
найбільшій потребі Ваших найближчих.

НЕ-ЧЛЕНИ УНСОЮЗУ! Станьте членами най-
старшої й найбільшої й найбільшій українській установі у
вільному світі, забезпечивши себе й своїх рідних перед за-
жди можливим ризиком передчасної смерті дуже дешевою
грамотою ТЕРМІНОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ.

ЧЛЕНИ І НЕ-ЧЛЕНИ УНСОЮЗУ! Не від-
кладайте забезпечення свого й своїх рідних на НЕПЕВНЕ
ЗАВТРА. Не відмовляйтеся малим забезпеченням. Важли-
вим є не те чи ви є забезпечені, але чи ЗАБЕЗПЕЧЕНІ ДО-
СТАТНЬО? За пару доларів місячної вкладки, можете при-
дбати високу суму забезпечення, від якої може залежати
ДОЛЯ ВАШИХ НАЙДОРОЖЧИХ.

ГРОМАДЯНИ! негайно зверніться до місцевого се-
кретаря чи організатора УНСОЮЗУ, або пишть прямо до Го-
ловної Канцелярії УНСОЮЗУ в Джерсі Сіті за інформаціями
про Союзове забезпечення. Пам'ятайте про народну при-
повідь: БЕРЕЖЕНОГО ГОСПОДЬ БЕРЕЖЕ!

Ukrainian National Association
30 Montgomery Street • Jersey City, N.J. 07302

KOBASNIUK TRAVEL INC.

157 Second Avenue, New York, N.Y. 10003

(212) 254-8779

Vera Kobasniuk-Shumeyko, President

Established 1920

НАСТУПНІ ГРУПОВІ ВІЇЗДИ МАЮТЬ ЩЕ ОБМЕЖЕНЕ ЧИСЛО
МІСЦЬ ДЛЯ ВАШОЇ УЧАСТІ!

ESPAÑA BRAVA — \$897.00

September 3-17, 1984

Barcelona ■ Madrid ■ Costa del Sol ■ Montserrat Monastery ■ Toledo
GranadaIncluded: 1st Class Hotels, Daily Breakfasts, 3 Lunches, Transfers,
City Tours, Service Charges, Taxesvia IBERIA AIRLINES
Escort: MARTA SALLY JACUSZKO

HAPPY HAWAII

Nov. 27 — Dec. 4, 1984 — 1 Island Holiday

Honolulu, Oahu — \$696.00

Nov. 27 — Dec. 7, 1984 — 2 Island Holiday

Oahu and Maui — \$967.00

Featuring: the superior beachfront HOLIDAY INN in Honolulu,
Kaanapali Beach Hotel in Maui, Honolulu and Maui sightseeing,
transfers, portage, Inter island airfare for two Island Tour, taxes.via UNITED AIRLINES
Escort: ANDREW LASTOWECKY

СПОРТОВІ ВІСТІ

Редагує Омелян Твардовський.

ПРО РОЛЮ СПОРТУ І МИСТЕЦТВА У ЖИТТІ
ЛЮДИНИ

Діалог між популярними
в сучасній Україні артистом
співачом легкої музики На-
зарієм Яремчуком, який
уже 15 років виступав в скла-
ді буковинського вокально-
інструментального ансамб-
лю „Смерічка”, та відомим
футболістом Андрієм Бал-
лем з Львова, який тепер
виступав в складі київської
дружини „Динамо”, запи-
сав і подав в київській
„Спортивній Газеті” ч. 66,
1984 року, Б. Білейчук. Діа-
лог цей цікавий тим, як
оцінюють ролію спорту і
мистецтва у житті людини
два молоді українські про-
фесіоналісти в Україні.

Запитусь Андрій Баль, від-

повідає Назарій Яремчук.

— Назарію, судячи з тво-
єї високопрофесійної фор-
ми, мабуть, добре дружиш
зі спортом?— Звичайно. (Назарій
грав копаний м'яч в дружи-
ні „Карпати” в селі Кути на
Прикарпатті). Без система-
тичних занять фізичною
культурою, напевно, уже
здав би позиції.— Отже, сила волі й вит-
римки... Кажуть, що харак-
тер формується у людини в
дитинстві, а потім, з пли-
ном часу, може змінюва-
тися.— Життя, міркую, ба-
зується на переборенні се-
бе і ситуацій. Щоб перемог-
ти в цьому двоборстві, по-

трібен неабиякий характер.
А гартується він у постій-
ній праці. Тому працелюбив
хвилює питання: „Як удос-
коналити себе?”, тобто, від-
найти нові грані творчого
обличчя.

— Аншлаги на твоїх кон-
цертах свідчать, що тобі це
дається...— Бути на гребені нелег-
ко: записишся на мить — і
вже в учорашньому дні. Го-
ловне, твердо дивитися на
досягнутий успіх, не пере-
оцінювати його.— Тобі не важко зали-
шатися самим собою про-
тягом такого тривалого пе-
ріоду?— А хіба бувають легкі
перемоги? Гадаю, основне в
життєвому марафоні, — не
бути фальшивим. Бо нечес-
на і несправедлива людина
не здатна співати чисто,
широ й красиво.— Проти чого борешся на
сцені?— Проти халтури, нещи-
рости й нечесності. Іноді
стає соромно за виконавця,
який після виступу міняє
маску: робить протилежне
тому, до чого щойно закли-
кав пісню.— Орієнтуєшся на якусь
певну аудиторію?— Ні. Оскільки намага-
юся в процесі роботи кож-
ний твір пропустити крізь
серце, перетворити на фор-
му самовираження, то хо-

Андрій Баль.

Назарій Яремчук.

ності при завершальному
ударі. Гадаю, кращі ігри ще
попереду.

— За що оцінюєш фут-
бол?— Органічним, здається,
не буду: за голі. І не так уже
важливо, забив сам чи това-
риш по дружині.— Раз згадав про това-
ришів, цікаво, хто твої дру-
зі в „Динамо”?— Наш капітан Володя
Безсонів, Анатолій Дем'я-
ненко, Володимир Лозинсь-
кий. Разом проводимо віль-
ний час. Відвідуємо й кон-
церти. Любов до пісні в нас
одна на усіх.— Така ж повага до спор-
ту в нашому ансамблі. Під
час виступів практикуємо мі-
ні-футбол. Правда, є ризи-
ко: увечері концерт, а в
спорті від контузій ніхто не
забезпечений. На щастя, все
поки що обходиться без не-
приємностей. Атмосфера
дружня.Запитусь знову Андрій
Баль: — Назарію, які риси
характеру найбільше оці-
нюєш в спортсмені?— Відданість улюбленій
справі, рідному клубові, за
який виступаєш, преселюб-
ність, силу волі, сумлінність
та цілеспрямованість.— А що в твоїй біографії,
Назарію, було закономір-
ним і випадковим?— Випадково в дитинстві
заспівав, а те, що в нашій
сім'ї весь час співали, дало
мені основу. Випадково, але
від бажання співати потра-
пив до „Смерічки”, та зако-
номірно, ще не полишив спів,
почав вдосконалюватися.Закономірно весь час шу-
кав свою пісню, але зна-
хпив випадково. В 1969
році по закінченні школи
вступав до Чернівецького
університету — недобрав
оцінок (не знаю, що це, за-
кономірність чи випадко-
вість). Через рік невдача
спітала і в Львівському
музичному училищі. Та на-
ступного — студент геогра-
фічного факультету Черні-
вецького університету, який
успішно закінчив. Знаю, що
закономірно була моя
участь у „Смерічці”, з якою
не розставав ніколи. Пі-
сенне захоплення йшло по-
руч, аж поки не стало го-
ловним.— Назарію, ким хочеш
бачити своїх синів?— Час покаже. Назарко
— молодший і Дмитрик іще
не думають про майбутній
фак. Правда, як і всі хлоп-
чак, люблять ганяти м'яч.Хай грають, може, як бу-
деш тренером, візьмеш до
дружини. А покищо бажано
київським динамівцям сяг-
нути найвищої сходинки.
Участь у концерті з нагоди
вручення медалей гарантую.Навіть несподіванку підго-
тував — сам написав пісню-
присвяту.— Постарася виправ-
дати довір'я...

ЦІНИ ОГЛОШЕНЬ

у щоденнику „Свобода” та у „Ukrainian Weekly”

З уваги на підвишку поштової оплати (понад 100%) за висилку „Свободи” та
„Українського Тижневика”, як також поважний зріст цін паперу та інших друкар-
ських матеріалів, Адміністрація „Свободи” БУЛА ЗМУШЕНА підняти ціни ого-
лошень.

ЦІНИ ОГЛОШЕНЬ У ЩОДЕННИКУ „СВОБОДА”

1 інч через одну шпальту —
за академії, посмертні згадки, розшуки, подяки \$ 6.00

1 інч через одну шпальту —
за приватні концерти, бізнесові оголошення (забави, фестини, пік-
ніки, бенкети, банки, продаж домів і т. д.) \$10.00

Оголошення на 8 шпальт, без огляду на їх зміст по \$10.00

за кожний інч (1 інч x 8 шпальт)

Якщо до оголошення включається знімок — коштуватиме додатково:

Фоторепродукція на одну шпальту \$ 8.00

Фоторепродукція на дві шпальти \$10.00

Фоторепродукція на три шпальти \$12.00

Оголошення на чергове число мусить вплинути до Адміністрації 2 дні перед
появою числа.

ЦІНИ ОГЛОШЕНЬ В АНГЛОМОВНОМУ ТИЖНЕВИКУ UKRAINIAN WEEKLY,
(НЕДІЛЬНЕ ВИДАННЯ)

1 інч через одну шпальту —
за академії, посмертні згадки, розшуки, подяки \$ 6.00

1 інч через одну шпальту —
за приватні концерти, бізнесові оголошення (забави, фестини,
пікніки, бенкети, банки, продаж домів, і т. д.) \$10.00

Оголошення на чергове, недільне видання, мусить вплинути

до Адміністрації до ПОНЕДІЛКА.

Телефонічно оголошень НЕ ПРИЙМАЄТЬСЯ, тільки у наглих випадках.

Повідки заплачених рг тунків за оголошення висилаємо тільки на спеціальне прохання.

Now available

THE GREAT
FAMINE
IN UKRAINE:
THE UNKNOWN
HOLOCAUST

Compiled and edited by
the editors of
The Ukrainian Weekly
Published by
the Ukrainian National Association

Featuring:

DR. OMELJAN PRITSAK: Foreword

DR. JAMES E. MACE: The man-made famine of 1932-33: what happened and why

DR. MYRON B. KUROPAS: America's "Red Decade" and the Great Famine cover-up

MARCO CARYNNYK: Malcolm Muggeridge on Stalin's famine: "deliberate" and "diabolical"
starvation

EYEWITNESS RECOLLECTIONS

DISSIDENTS ON THE FAMINE

Available only from SVOBODA PRESS, 30 Montgomery St., Jersey City, N.J. 07302

Price:

1-9 copies \$3.00 per copy, plus \$1.00 postage and handling per order

10-19 copies \$2.50 per copy, plus \$2.00 postage and handling per order

20 or more copies \$2.50 per copy, plus \$3.00 postage and handling per order

ALL ORDERS MUST BE PREPAID. MAKE CHECKS PAYABLE TO SVOBODA PRESS.

THE GREAT FAMINE
IN UKRAINE:
the unknown holocaust

PIЗНЕ

NEW CREDIT CARD!
NO ONE REFUSED!

Also, information on receiving Visa,
Mastercard with no credit check. Free
brochure. Call:

602-951-1266 extension 662.

FUNERAL DIRECTORS

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ
ПОГРЕБНИК

Займається похоронами
в БРОНХ, БРООКЛІН,
NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ

КОНТРОЛЬОВАНА
ТЕМПЕРАТУРА

Peter Jarema

129 EAST 7th STREET

NEW YORK, N.Y. 10009

(212) 674-2568